

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004784

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-08-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нестеренко Тетяна Василівна

2. Tetiana V. Nesterenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 27-08-2026

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Солом'янський районний суд міста Києва

Код за ЄДРПОУ: 02896762

Місцезнаходження: вул. Максима Кривоноса, Київ, 03113, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство юстиції України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15215

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.81, 10.81.55, 10.81.01

Тема дисертації:

1. Кримінологічна характеристика та запобігання домашньому насильству, що вчиняється відносно жінок в Україні
2. Criminological characteristics and prevention of domestic violence committed against women in Ukraine

Реферат/анотація:

1. У дисертації надано кримінологічну характеристику домашнього насильства, яке вчиняється щодо жінок, а також надано пропозиції, спрямовані на удосконалення положень КК України та кримінологічної практики щодо запобігання таким кримінальним правопорушенням. У роботі виявлено та обґрунтовано сукупність нових положень, висновків і рекомендацій. Наведено додаткові аргументи щодо доцільності виокремлення самостійного розділу «Кримінальні правопорушення проти сім'ї та дітей», в якому варто розмістити систематизовані кримінальні правопорушення, пов'язані із домашнім насильством. За умови виокремлення самостійного розділу, вчинення сексуального насильства (зґвалтування) щодо близької людини або колишнього подружжя доцільно встановити кваліфікуючою ознакою домашнього насильства, яке каратиметься покаранням у виді обмеження або позбавлення волі на строк не менше ніж п'ять років. За наведених вище умов, кваліфікуючими/особливо кваліфікуючими ознаками домашнього насильства також мають стати: фізичне насильство, поєднане із незаконним позбавленням волі, заподіянням тяжких тілесних

ушкоджень. Встановлено, що підставами криміналізації домашнього насильства в Україні є: 1) суспільна небезпечність протиправного діяння та необхідність кримінально-правової заборони, що підтверджується високою латентністю такого кримінального правопорушення, а також неможливістю якісно впливати на кількісний показник таких правопорушень без застосування кримінально-правових заборон. Останнє також підтверджено тривалим існуванням у КУпАП норми, у якій було передбачено адміністративну відповідальність за насильство в сім'ї, яка за весь час існування підтвердила низьку ефективність; 2) відносна поширеність протиправного діяння, що підтверджується наявністю відповідної судової практики, статистичних даних правоохоронних органів, а також чисельних досліджень, проведених засобами медіа; 3) потреба у виконанні міжнародно-правових зобов'язань; 4) співвідношення позитивних і негативних наслідків криміналізації. Криміналізація домашнього насильства та створення низки додаткових заходів кримінально-правового впливу на особу, яка вчинила таке кримінальне правопорушення має більшість позитивних наслідків, якими унеможливлено уникнення від процесу виправлення, що забезпечено не тільки потребою відбувати покарання та виконувати обмежувальні заходи, а і криміналізацією ухилення від виконання останніх. Визначено, що до заходів загальносоціального запобігання домашньому насильству, що вчиняється щодо жінок в Україні доцільно віднести такі: 1) створення/розвиток програм економічної та фінансової грамотності, а також навчання жертв основам професійного розвитку та особистісного становлення; 2) створення курсів підвищення кваліфікації для фахівців, які працюють за напрямом взаємодії із жертвами домашнього насильства, з метою забезпечення їх здатності до орієнтування у такого роду питаннях; 3) створення психо-корекційних програм, орієнтованих у першу чергу на роботу з чоловіками, які є основною цільовою групою; 4) заохочення кіно- та відеопродукції, яка популяризує здорові стосунки та не романтизують насильство в родині; 5) виховання культури втручання, яка унеможливуватиме ігнорування насильства третіми особами; 6) визначення запобігання домашньому насильству пріоритетом національної безпеки та соціальної політики; 7) забезпечення міжвідомчої координації між суб'єктами, які залучені до запобігання домашньому насильству, їх участі у міжнародних програмах та ініціативах; 8) інтеграція проблеми домашнього насильства в оборонну політику шляхом посилення ролі офіцерів із гендерних питань, розробка та впровадження внутрішніх процедур реагування та випадки насильства в родинах військовослужбовців, забезпечення системного контролю стану психічного здоров'я військовослужбовців, а також – визнання взаємозв'язку між бойовим стресом, посттравматичним розладом та підвищенням ризику насильства в родині; використання практик НАТО щодо гендерної рівності та протидії насильству.

Констатовано що основними заходами запобігання домашньому насильству, що вчиняється щодо жінок в Україні є організаційно-правові, оскільки тільки вони мають найвищий ступінь ефективності. Віктимологічні заходи, здебільшого полягають у здійсненні супроводу потерпілих та наданні первинної психологічної та юридичної допомоги, а також тимчасового притулку задля запобігання повторному потраплянню у ситуацію із високим віктимологічним ризиком. Індивідуально-профілактичні заходи полягають у застосування до кривдника обмежувальних заходів, обмежувальних приписів, а також направлення їх для проходження відповідних програм. Як свідчить кількісний показник кримінальних правопорушень, передбачених ст. 126-1 КК України та діянь, що із ним пов'язані, більшість віктимологічних та індивідуально-профілактичних заходів можуть бути оцінені як неефективні.

2. The dissertation provides a criminological characteristic of domestic violence committed against women, as well as proposals aimed at improving the provisions of the Criminal Code of Ukraine and criminological practice regarding the prevention of such criminal offenses. The work identifies and substantiates a set of new provisions, conclusions and recommendations. Additional arguments are given regarding the expediency of separating an independent section "Criminal offenses against the family and children", in which it is worth placing systematized criminal offenses related to domestic violence. Provided that an independent section is allocated, the commission of sexual violence (rape) against a close person or former spouse should be established as a qualifying feature of domestic violence, which will be punishable by a penalty of restriction or imprisonment for a term of not less than five years. Under the above conditions, the qualifying/especially qualifying features of domestic violence should also be: physical violence combined with unlawful imprisonment, causing serious bodily harm. It has been

established that the grounds for the criminalization of domestic violence in Ukraine are: 1) the social danger of the illegal act and the need for a criminal law prohibition, which is confirmed by the high latency of such a criminal offense, as well as the inability to qualitatively influence the quantitative indicator of such offenses without the application of criminal law prohibitions. The latter is also confirmed by the long-standing existence in the Code of Administrative Offenses of Ukraine of a norm that provided for administrative liability for domestic violence, which has proven to be low in effectiveness throughout its existence; 2) the relative prevalence of the illegal act, which is confirmed by the availability of relevant case law, statistical data from law enforcement agencies, as well as numerous studies conducted by the media; 3) the need to fulfill international legal obligations. This reason is key, which is confirmed by the fact that only through the planned ratification of the Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence, which was preceded by a number of international and European legal documents, which also partially considered the specifics of protecting women and children from all forms of violence and discrimination; 4) the ratio of positive and negative consequences of criminalization. It was determined that the following measures for the general social prevention of domestic violence against women in Ukraine should be considered: 1) creation/development of economic and financial literacy programs, as well as teaching victims the basics of professional development and personal growth; 2) creation of advanced training courses for specialists working in the field of interaction with victims of domestic violence, in order to ensure their ability to navigate in such issues; 3) creation of psycho-correctional programs focused primarily on working with men, who are the main target group; 4) encouragement of film and video production that popularizes healthy relationships and does not romanticize domestic violence; 5) fostering a culture of intervention that will make it impossible to ignore violence by third parties; 6) determination of the prevention of domestic violence as a priority of national security and social policy; 7) ensuring interagency coordination between entities involved in the prevention of domestic violence, their participation in international programs and initiatives; 8) integrating the issue of domestic violence into defense policy by strengthening the role of gender officers, developing and implementing internal response procedures and cases of violence in the families of military personnel, ensuring systematic monitoring of the mental health of military personnel, as well as recognizing the relationship between combat stress, post-traumatic stress disorder and increased risk of domestic violence; using NATO practices on gender equality and combating violence. It was found that the main measures to prevent domestic violence against women in Ukraine are organizational and legal, since only they have the highest degree of effectiveness. Victimological measures mainly consist of supporting victims and providing primary psychological and legal assistance, as well as temporary shelter to prevent them from falling into a situation with a high victimological risk again. Individual preventive measures consist of applying restrictive measures and restrictive orders to the perpetrator, as well as sending them to undergo appropriate programs. As evidenced by the quantitative indicator of criminal offenses provided for in Art. 126-1 of the Criminal Code of Ukraine and related acts, most victimological and individual preventive measures can be assessed as ineffective.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Нестеренко Т.В. Причини та умови, що впливають на вчинення домашнього насильства відносно жінок в Україні. Юридичний бюлетень. Випуск 29. 2023. С. 316-326.

- 2. Нестеренко Т.В. Об'єктивні ознаки домашнього насильства. Право та державне управління. № 1. 2025. С. 446-451.
- 3. Нестеренко Т.В. Підстави криміналізації домашнього насильства в Україні. Держава та регіони. № 1 (87). 2025. С. 254-261.
- 4. Нестеренко Т.В. Досвід Польщі щодо кримінально-правової протидії домашньому насильству. Теоретичні та практичні проблеми реалізації норм права: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції, м. Кременчук, 5-7 грудня 2024 р. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. С. 635-637.
- 5. Нестеренко Т.В. Кримінально-правові ознаки суб'єкта кримінального правопорушення, передбаченого ст. 126-1 Кримінального кодексу України. Права людини та публічне врядування: матеріали VIII Міжнародного правничого форуму, м. Чернівці, 30 травня 2025 р. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2025. С. 518-520.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Назимко Єгор Сергійович

2. Yehor S. Nazymko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4949-4155

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волошанівська Тетяна Володимирівна

2. Tetiana V. Voloshanivska

Кваліфікація: д. ю. н., доцент, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1060-5412

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тимчишин Андрій Михайлович

2. Andrii M. Tymchyshyn

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9591-8273

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Заклад вищої освіти "Відкритий міжнародний університет розвитку людини "Україна"

Код за ЄДРПОУ: 30373644

Місцезнаходження: вул. Львівська, Київ, 03115, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волобуєва Олена Олексіївна

2. Olena O. Volobuieva

Кваліфікація: к. ю. н., професор, 12.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семенишина-Фіголь Богдана Миколаївна
2. Bohdana M. Semenyshyna-Fihol

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571423

Місцезнаходження: вул. Велика Перспективна, Кропивницький, Кропивницький р-н., 25000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пономарьова Тетяна Ігорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пономарьова Тетяна Ігорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сибірцева Людмила Сергіївна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна